

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 15. novembra 1876.

Obseg: Kaj je z mravljami? — Se li more meriti čebelarstvo z nepremakljivim satovjem s čebelarstvom s premakljivim satovjem? — Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih. (Dal.) — Tajnocvétke (kryptogami) ob potu od Poženka na Šent-Ursko goro. — Postava zoper pijančevanje. — Popotne črtice. (Dalje.) — Govor grofa Hohenwarta v zbornici poslancev 4. nov. o razpravi ministerstvenega odgovora na interpelaciji o Turških zadevah. — Sodba večne pravice. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

VABILO

gospodom družbenikom c. k. kmetijske
družbe Kranjske
v občni zbor v Ljubljani

22. novembra 1876.

(Zbor je v dvorani mestne hiše in se začne
ob 9. uri dopoldne.)

Program obravnav:

1. Začetni govor predsednikov.
2. Poročilo o delovanji glavnega odbora.
3. Predlog družbenega računa za leto 1875. in proračuna za leto 1877.
4. Poročila in predlogi podružnic in predlogi posameznih družbenikov, gledé na §. 19 družbenih pravil.
5. Poročilo o oskrbovanji družbenega vrta.
6. O potrebi deželne postave za povzdigo živinoreje o tem oziru, da bi se le licencirani junci smeli za pleme rabiti.
7. O gozdnih in pašnih razmerah v okraji Radoljškem.
8. Želje o vspešnem obdelovanji močvirja in odstranjenju poglavitnih zaprék.
9. Volitev 4 udov glavnega odbora.
10. Volitev častnih in dopisovalnih družbenih udov.

Glavni odbor c. k. Kranjske kmetijske družbe.

V Ljubljani 5. novembra 1876.

Karol baron Wurzbach S. R.,

prvosednik.

Dr. Janez Bleiweis S. R.,

tajnik.

Gospodarske stvari.

Kaj je z mravljami?

Mravlje so le malokaterikrat na dnevnem redu v kmetijskih časnikih, pa še takrat se jim večidel krivica godí, kajti štejejo se brez izjeme med škodljivo žival. To pa ni res!

Kmetijstvo ima res silno veliko sovražnikov. Gosenice, poljske miši, žužeki, uši, bolhe in cel regiment družega mrčesa poškoduje in vničuje, kar je kmet s potom na obrazu sejal ali sadil. In, žalibog, da nimamo zdatnih pomočkov zoper te sovražnike, — najbolje preganjalce teh sovražnikov pa neumni človek sam preganja, loví in morí — in to so tiči, in da v tičnike zaprte dobrotnike redí, poklada jim mravljinajajca; s tem pa dvojno hudodelstvo ob enem doprinaša!

Mravljinajajca, ki jih na sejmu na prodaj imajo, so lučinke ali zaléga gozdnih mravelj, gozdne mravlje pa — tako piše učeni dr. Hamm — v časniku Tirolske družbe kmetijske — so neprecenljive prijateljice gozdov. Sploh tudi druge mravlje s tem, da lažijo po sladkih rečéh, niso tako silno škodljive, kakor navadno ljudje mislijo; gotovo pa je, da gozdne ali rujavo-rdeče mravlje so kmetijstvu velike dobrotnice. One se živijo od zapljevkov, gosenic, žužkov itd. Kjer jih je v gozdu veliko, ondi more drevje le zarad posebnih okoliščin škodo trpeti od lubadarja, gosenic in družega mrčesa; kajti znane so mravlje kot najpredrnejše, najkrvoločnejše in najpožrešnejše morivke vsega živalstva; one ne morijo samo živali zato, da jih snedó, ampak večkrat tudi le zato, da jih pokončajo. Mnogokrat se bojujejo same med seboj grozovito, in se lotijo veliko večé živali, kakor so one same, in jo zmagajo, ker z združeno močjo in v veliki množini planejo nad njo. Že Aenea Silvij jih je zato po pravici imenoval „tigre med žužekami“, ki morijo, če tudi niso lačne, in domu vlečejo, kar so zgrabile.

Gozdne mravlje so tedaj gozdom neprecenljivo koristne; one čedijo gozde vsega škodljivega mrčesa in so take neutrudljive policajke v gozdu, da se oni mrčes nikoli ne more presilno pomnožiti. Umni gozdnar jih po takem ceni kot svoje najboljše prijateljice in jih nikoli ne preganja. Žalibog da pa je malo taci gozdnarjev, ki bi poznali natoro mravelj, ali pa da je dosti taci, ki so prenečimurni, da bi branili pokončevanje mravljišč in nabiranje mravljinajajc.

Zato nasvetuje dr. Hamm, naj se prepove prodajanje mravljinajajc na trgih, vsaj je dokaj